

Památník ztracení pramenů

objekt č. 27 | Lázeňská ulice, Teplice

Účinky zdejších léčivých pramenů znali lidé už před dvěma tisíci lety, dokazují to římské mince nalezené v Pravřídle a keltské šperky, jež byly objeveny v Obřím prameni u Duchcova. Základ nejstarších lázní v Čechách položil v 16. století Volf z Vřesovic, který nechal postavit kolem pramenů první lázeňské budovy. Zlaté časy pro Teplice nastaly v 18. století díky rodu Clary-Aldringenů. Lázeňství zde jen vzkvétalo a získalo si věhlas po celé Evropě, Teplice si vysloužily přezdívku „malá Paříž“. Léčebné metody byly pokrokové - rehabilitační tělocvik, elektroléčba, uhličitánové termální koupele a mnoho dalších.

Bezohledná těžba uhlí v okolí města však způsobila kvetoucím lázním nedozírnou škodu, která hraničila s jejich zánikem. Dne 13. února 1879 o šesté hodině ranní proběhla městem zpráva, že Pravřídlo přestalo vyvěrat. Důvod byl okamžitě jasný: na dole Döllinger u Duchcova došlo šedesát hodin předtím k vodnímu průvalu, při kterém byla velká část šachty zatopena, a 25 horníků zahynulo. Průval narušil rovnováhu spodní vody a způsobil pokles hladiny teplických pramenů o 26 metrů. Vypukla panika: lidé začali vybírat vklady ve spořitelně a zdálo se, že s lázněmi je konec. Do Teplic přijeli přední báňští odborníci a geologové a řídili práce k záchraně pramenů. Jejich znovunalezení 3. března pomohla vrtací věž americké firmy, katastrofa byla odvrácena. Město to ale stálo pošramocenou pověst, Karlovy Vary a Mariánské Lázně využily příležitost a získali teplickou klientelu pro sebe. Od té doby se musí prameny uměle čerpat a hlavně – teplické lázně už nikdy nedosáhly proslulosti z dob, kdy se sem každoročně sjížděly osobnosti z celé Evropy.

Všechny léčebné prameny jsou mírně radioaktivní, používají se k léčbě nemocí pohybového, cévního a nervového systému. Mezi hlavní prameny patří Pravřídlo, Kamenný pramen, Horský pramen a pramen Hynie. Nejteplejší je Pravřídlo, jeho voda má teplotu 42,5 °C a vyvěrá v šachtě pod děkanským kostelem, odkud je vedeno do budovy sanatoria Beethoven.